

**XII MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
WSCHÓD-ZACHÓD: DIALOG JĘZYKÓW I KULTUR,
SŁUPSK 6-7.06.2019 R.**

W dniach 6-7 czerwca 2019 r. odbyła się w Ustce XII Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Wschód-Zachód: Dialog Języków i Kultur* zorganizowana przez Instytut Neofilologii Akademii Pomorskiej w Słupsku. W organizacji konferencji wzięła także udział Miejska Biblioteka Publiczna im M. Dąbrowskiej oraz Centrum Kultury i Języka Rosyjskiego w Słupsku. Głównym organizatorem konferencji oraz przewodniczącą komitetu organizacyjnego była prof. Galina Nefagina, kierownik Zakładu Filologii Rosyjskiej, sekretarzem konferencji i osobą odpowiedzialną za forum anglistyczne była dr Idalia Smoczyk-Jackowiak z Zakładu Filologii Angielskiej, koordynatorem forum rusycystycznego – dr hab. Tadeusz Osuch, prof. AP, a germanistycznego dr Joanna Flinik, kierownik Zakładu Filologii Germańskiej. Obrady odbywały się w położonym 500 m od morza ośrodku Posejdon w Ustce. W konferencji uczestniczyli badacze z różnych ośrodków akademickich z kraju oraz z zagranicy, m.in. ze Stanów Zjednoczonych, Norwegii, Niemiec, Austrii, Węgier, Rosji, Białorusi i Kazachstanu. Referaty wygłaszane w poszczególnych sekcjach dotyczyły interkulturowych zagadnień badawczych z następujących obszarów:

1. Literatura i kultura emigracji rosyjskiej,
2. Historia w kontekście literatury,
3. Tekst i jego interpretacja,
4. Nowe gatunki i formy we współczesnych literaturach,
5. Literatura pogranicza,
6. Tradycja i współczesność w lingwistyce,
7. Kolor jako narzędzie komunikacji ponadnarodowej,
8. Lingwistyczne, socjolingwistyczne i interkulturowe badania tekstu,
9. Analiza międzykulturowa figur retorycznych stosowana w języku nieliterackim,
10. Problemy nauczania języków obcych w kontekście różnorodności kulturowej,
11. Formy komunikacji elektronicznej. Internet.

Wygłoszono łącznie ponad dziewięćdziesiąt referatów w języku polskim, angielskim, rosyjskim i niemieckim.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali rektor Akademii Pomorskiej w Słupsku dr hab. inż. Zbigniew Osadowski, prof. AP; prorektor Akademii Pomorskiej dr hab. Danuta Gierczyńska prof. AP oraz przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego

Konferencji prof. Galina Nefagina. Po słowach powitania i skrótowym przypomnieniu już ponad dwudziestoletniej historii konferencji, nastąpiło uroczyste wręczenie tomu jubileuszowego prof. dr hab. Karolowi Sauerlandowi, od wielu lat związanemu ze słupską uczelnią.

Następnie rozpoczęto obrady w ramach trzech forów: rusycystycznego, germanistycznego i anglistycznego.

Pierwszego dnia konferencji rusycyści obradowali w sekcjach poświęconych literaturze i kulturze emigracji rosyjskiej, historii w kontekście literatury rosyjskiej oraz filozofii, poetyce i recepcji tejże literatury. W forum wzięło udział 23 naukowców z Polski i 16 z zagranicy: z Rosji, Białorusi, Kazachstanu i Stanów Zjednoczonych. Spotkania odbyły się w trzech sekcjach.

W pierwszej z nich badacze skupili się na tematyce rosyjskiej literatury emigracyjnej. Nowe materiały wymagające badań zostały przedstawione w referacie znanego emigrantologa Joanny Mianovskiej. Ponadto, odczytano referaty na temat kategorii czasu i przestrzeni oraz historyzmu powieści. W sekcji „Historia w kontekście literatury rosyjskiej” zainteresowanie wzbudziły wystąpienia Joanny Novakovskaya-Ozdoby „Epoka Iwana Groźnego w powieści *Książę Kurbsky* B. Fiodorowa” i Magdaleny Dombrowskiej, *Rosyjscy pisarze oświecenia o historii i historykach*. Dalszą część sekcji poświęcona była filozofii, poetyce i recepcji literatury rosyjskiej. Profesor Alfiya Smirnova wygłosiła referat na temat metafizyki i poetyki powieści O. Slavnikovej *Ważka powiększona do wielkości psa*. Wystąpienie Olgi Kolpakovej dotyczyło poetyki i symboliki liczb w powieści D. Bykova *Czerwiec*. W sekcji kulturoznawstwa literatura rosyjska analizowana była w kontekście kultury światowej. Profesor Daniel Kalinowski przedstawił referat *Porwany i zniewolony. O Kaszubie w ZSRR*. Natomiast w sekcji „Język i styl literatury rosyjskiej” badacze skupili się na analizie artystycznych cech twórczości S. Jesienina, K. Majakovskiego, V. Sorokina, V. Tokarevy i I. Odegova.

Forum germanistów podzielone zostało tego dnia na sekcję literaturoznawczą oraz połączoną językoznawczo-metodyczno-kulturoznawczą. Barbara Breysach (Frankfurt/n.Odrą) wygłosiła referat *Mehrheit-Minderheit-Diaspora: Katja Petrowskaja und Olga Grjasnowa*, poświęcony pisarkom piszącym po niemiecku, lecz urodzonym na Wschodzie. Natomiast Katja Grupp ukazała fenomen przenikania się przeszłości i teraźniejszości w powieści *Pamatji Pamatji* M. Stepanovej na przykładzie doświadczeń czterech pokoleń mieszkającej w Europie żydowskiej rodziny. Autorka ukazała, w jaki sposób Stepanova konstruuje narrację, przeplatając wspomnienia i obrazy z przeszłości z nieustannie zmieniającą się teraźniejszością. W referacie *Deutsche Entlehnungen im Großwörterbuch Kaschubisch-Polnisch (Band III P)* Piotr Bartelik (Zielona Góra) dokonał próby analizy zapożyczeń niemieckich w słowniku kaszubsko-polskim, natomiast Karol Sauerland zastanawiał się, czy należy wspólnie ze studentami korzystać z Internetu w czasie zajęć. W swych rozważaniach opierał się zasadniczo na własnych wieloletnich doświadczeniach w pracy dydaktycznej. O filmie fabularnym jako narzędziu w rozwijaniu kompetencji wielokulturowej opowiedziała Barbara Widawska (Słupsk). Autorka poruszyła w swym referacie proble-

matykę wielokulturowości na przykładzie Niemiec i mniejszości tureckiej w Niemczech i odpowiedziała na pytanie, jak wykorzystać fabułę filmu fabularnego nie tylko jako materiał językowy, lecz również jako specyficzny kulturowo transfer informacji w konkretnym kontekście społecznym.

W pierwszym dniu forum anglistycznego podzielonego na sekcję językoznawczą i metodyczno-dydaktyczną, referaty wygłosiło jedenastu badaczy. Barbara Gawrońska Pettersson (Norwegia) wygłosiła referat *Methaphorical use of adjectives in legal texts*. Porównania dwóch tłumaczeń wiersza „Jeszcze” Wisławy Szymborskiej dokonał Janusz Waligóra (Kraków) w wystąpieniu *One poem, two translations and a few questions... Still by Wisława Szymborska and its contexts*. Problem przydatności wybranych słowników internetowych w pracy dydaktycznej omówili Marek Łukasik i Piotr Sulik (Słupsk), w wystąpieniu *Usefulness of selected bilingual online dictionaries*. Po przerwie, w referacie *Learning teaching through duoethnography*, Dorota Werbińska (Słupsk) przedstawiła możliwości wykorzystania duoetnografii w nauczaniu języków obcych. Ewa Półtorak (Katowice) zastanawiała się nad zastosowaniem nowych technologii w kształceniu językowych kompetencji komunikacyjnych w procesie nauczania i uczenia się języka obcego. Operatory tekstowe jako mechanizm dialogiczny w orzeczeniach francuskiego Sądu Kasacyjnego były przedmiotem analizy Anny Dolaty-Zaród (Katowice), natomiast strategie perswazyjne dyskursu w kontekście analizy metafory wojny zainspirowały do pogłębionych rozważań Agnieszkę Pastuchę – Blin (Katowice). Pierwszego dnia konferencji obrady w forum anglistów zwieńczyło wystąpienie Dominiki Topy-Bryniarskiej (Katowice), która przedstawiła referat *Recenzja filmowa jako narzędzie perswazji: aspekty retoryczno-pragmatyczne gatunku*.

Drugiego dnia konferencji obrady forum rusycystów podzielone zostały na dwie sekcje: „Literatura rosyjska w przestrzeni kultury światowej” oraz „Język i styl literatury rosyjskiej”, w których referaty wygłosiło ponad dwudziestu badaczy.

Forum germanistów, natomiast, obradowało w jednej, połączonej sekcji literaturoznawczo-kulturoznawczej. Jako pierwszy wystąpił Klaus Hammer (Koszalin) przedstawiając referat *Pole vom Wirbel bis zum Zeh'. Polnische Figuren im Erzählwerk Theodor Fontanes*”. Następnie, Magdalena Bieniasz (Wrocław) przedstawiła obraz Warszawy, jaki wyłania się z reportażu *Podróż po Polsce* Alfreda Döblina, Niemca żydowskiego pochodzenia, zafascynowanego żydowską kulturą i religią, z którą bliżej zetknął się dopiero w Polsce. Autorka przybliżyła słuchaczom wybrane aspekty jednego z najwybitniejszych dzieł niemieckiej literatury podróżniczej. Przedmiotem rozważań Barbary Sapały (Olsztyn) było zjawisko ludowej religijności wśród Niemców na terenie przedwojennej Warmii. Autorka przedstawiła wybrane sanktuaria warmińskie, które opisane zostały w warmińskim kalendarzu wypędzonych, wydawanym od 1949 roku w Niemczech Zachodnich. Badaczka Joanna Flinik (Słupsk) wystąpiła z referatem *Eastern turn oder osteuropäische Stimmen in der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur*.

Drugiego dnia konferencji w ramach forum anglistycznego obradowali głównie literaturoznawcy. Pierwszą część sekcji literaturoznawczej zdominowały badaczki

twórczości Henryka Grynberga z Akademii Pomorskiej w Słupsku. Jako pierwsza wystąpiła Bożenna Sucharska (Słupsk) z referatem na temat form literackiego wyrazu, a zwłaszcza mowy przemilczeń w *Zwycięstwie* Henryka Grynberga - relacji literackiej o bezpośrednich następstwach Zagłady. Kres wojny nie przyniósł katharsis, a zwycięstwo nad shoah, cytując autorkę „miało niezwykle gorzki smak”. Monika Wierzcholska-Szymkowiak (Słupsk) dokonała próby analizy języka wspomnień w piśmarstwie polsko-żydowskiego pisarza, a Anna Baranowska (Słupsk) ukazała intrygującą wielość światów w jego twórczości. Idalia Smoczyk-Jackowiak (Słupsk) w referacie *Robert Coover's Cosmoi: the Naked and the Dead* zwróciła uwagę na wielokrotnie powracające w prozie amerykańskiego pisarza obrazy nagości i śmierci. Obrady forum anglistów zakończyło wystąpienie Klaudiusza Bobowskiego, który przedstawił referat *Propagating British Culture in the early 20th century*.

Podsumowując, należy stwierdzić, że XII Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Wschód-Zachód: Dialog Języków i Kultur* okazała się udanym przedsięwzięciem. Świadczy o tym duża liczba wygłoszonych referatów, obecność badaczy z wielu ośrodków akademickich z Polski i z zagranicy, różnorodność i waga poruszanych tematów oraz deklarowana przez wielu uczestników chęć udziału w kolejnej edycji konferencji, która odbędzie się za dwa lata. Konferencja osiągnęła swój cel – stała się bowiem forum do wymiany poglądów i nawiązywania nowych kontaktów. Jej uczestnicy będą mieli możliwość opublikowania swoich artykułów w czasopiśmie naukowym „Polilog. Studia Neofilologiczne” lub w recenzowanej monografii pokonferencyjnej.

Idalia Smoczyk-Jackowiak